

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

СЕНАТА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

GODINA 6

БЕОГРАД, 1937 ГОДИНЕ

KNJIGA II

XIX РЕДОВНИ САСТАНАК

СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 10 ЈУЛА 1937 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО :

Претседник

ДР. ЖЕЛИМИР МАЖУРАНИЋ

Секретар

ДР. ЂУРА КОТУР

Присутни су г. г. Министри: Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова др. **Милан М. Стојадиновић**, Министар саобраћаја др. **Мехмед Спахо**, Министар трговине и индустрије др. **Милан Врбанић**, Министар шума и рудника **Ђура Јанковић**, Министар пошта, телеграфа и телефона др. **Бранко Калуђерчић** и Министар без портфеља **Воја Ђорђевић**.

Почетак у 11.25 часова

САДРЖАЈ:

1. — Читање и усвојење записника XVIII редовног састанка;
2. — Саопштење о интерпелацији сенатора г. др. Алберта Крамера;
3. — Молба сенатора г. Милована Џаковића за боловање;
4. — Одговор г. Министра шума и рудника на питање сенатора г. Матеје Поповића о стечају шумског предузећа „Криваја”.

Говорници: Министар шума и рудника **Ђура Јанковић**, Матеја Поповић.

Дневни ред: Избор Одбора за проучавање законског предлога о личним именима поднетог од стране сенатора г. г. Ивана Хрибара и другова.

Претседник др. Желимир Мажуранић: Господо сенатори, отварам XIX редовни састанак Сената. Молим г. секретара да прочита записник прошлог састанка.

Секретар др. Ђура Котур прочита записник XVIII редовног састанка.

Претседник др. Желимир Мажуранић: Има ли ко од госпoде сенатора да учини какву примедбу на прочитани записник? (Нема). Пошто нема никакве примедбе, записник се оверава.

Госпoдо сенатори, имам да Вам саопштим да је Сенату стигла интерпелација г. сенатора др.

Алберта Крамера. Молим г. секретара да учини саопштење о истој интерпелацији.

Секретар др. Ђура Котур (чита): Сенатор г. др. Алберт Крамер упутио је интерпелацију на Госпoдина Министра пошта, телеграфа и телефона о искоришћавању државне Радио-станице у Љубљани у партијске сврхе, и тражи да јој се призна првенство.

Претседник др. Желимир Мажуранић: Госпoдо сенатори, пошто г. интерпелант захтева за ову своју интерпелацију првенство, то ће Сенат у смислу § 73 Закона о пословном реду имати о томе да одлучи без претреса. Пре тога дајем реч г. Министру пошта, телеграфа и телефона да се изјасни да ли прима за поднету интерпелацију тражено првенство.

Министар пошта, телеграфа и телефона др. Бранко Калуђерчић: Част ми је изјавити да примам тражено првенство за поднету интерпелацију.

Претседник др. Желимир Мажуранић: Госпoдо сенатори, ви сте чули изјаву г. Министра пошта, телеграфа и телефона да прихваћа загражено првенство за поднету интерпелацију. Прелазимо сада на гласање. Гласаће се седењем и устајањем. Ко је за то да се поменутој интерпелацији призна првенство гласаће седењем, а ко је против тога гласаће устајањем. (Сви седе). Објављујем да је једногласно примљено првенство за ову интерпелацију.

Господо сенатори, стигао је допис сенатора г. Милована Цаковића, па молим г. секретара да га прочита.

Секретар др. Бура Котур (чита): „Господине Претседниче, част ми је обавјестити вас да ме погоршање стања мога здравља, праћено повишеном температуром, лишава могућности да дођем на садашњи сазив Сената.

Изволите, Господине Претседниче, и овом приликом примити увјерење о мом дубоком поштовању и искреној оданости. — М. Цаковић, сенатор.“

Претседник др. Желимир Мажуранић: Прима ли Сенат на знање овај извештај сенатора г. Цаковића? (Прима се).

Господо сенатори, пре прелаза на дневни ред дајем реч г. Министру шума и рудника да одговори на питање сенатора г. Матеје Поповића о стечају шумског предузећа „Криваја“.

Министар шума и рудника Бура Јанковић: Господо сенатори, Претседништво Сената упутило ми је 22 децембра 1936 године питање г. сенатора проте Матеје Поповића у погледу рада шумског предузећа „Криваја“. Ја сам 2 фебруара т. г. одговорио Претседништву Сената, да сам спреман дати одговор сваки пут, кад Сенат буде то ставио на дневни ред.

Г. сенатор Поповић упућује ми питање следеће садржине, — допустите, господо сенатори, да прочитам ово питање, да бисте могли пажљиво пратити мој одговор:

„Господине Министре,

Једно од највећих шумских предузећа у нашој држави „Криваја“, (пре Ајзлер—Ортлиб), пало је под стечај. Одговорност за крах овог огромног предузећа носи Управни одбор и главни његов махер чувени Регенштрајф, а сукривци су и високи функционери Министарства шума, који су заступали интересе државе у предузећу и својом алкавошћу и несавјесношћу допустили Регенштрајфу да упропасти предузеће.

Ја сам у своје време као народни посланик интервенисао лично код појединих министара шума и руда, подносио интерпелације, узимао реч у буџетским дебатама и упозоравао надлежне факторе на рђав рад у Криваји. Та моја интервенција сводила се обично на то да је министар шума и руда изаслао понекад комисију, да прегледа и испита рад у предузећу. И наравно резултат је обично био да је све у реду и увек је Регенштрајф као стручњак имао право.

После се испоставило у великој шумској афери високих функционера Министарства шума и руда да су поједини чланови тих комисија били ортаци и сарадници Регенштрајфа. Корупција је дакле и овде имала своје прсте и упропастила ово предузеће.

Већ шест година предузеће не ради, а у њему је било запослено око 6000 радника и сељака и тај огромни број радника сиромашних срезова: маглајског, жепачког, кладањског и власеничког, лишен је зараде у најкритичнијим годинама привредне кризе. Није потребно доказивати колико је тај сиромашни народ изгубио од зараде кроз ово шест година.

Акцијски капитал предузећа потпуно је пропао. Држава је изгубила у овом предузећу на

шумским таксама, порезима, глобама и разним штетама око 150 милиона динара.

Од предузећа су остала још разна постројења, зграде, стругара, жељезничка пруга (државна својина), жељезнички парк, жичаре, радионице и др. што ће продати на добош Срески суд у Жепчу и у Кладњу.

Од свих државних потраживања, управа стечајне масе признала је држави на име пореза 13 милиона динара и та сума осигурана је на првом месту.

На основу свега овога, а у смислу § 71 Закона о пословном реду у Сенату и чл. 68 Устава, ја сам слободан, Господине Министре, да ставим на Вас ова питања:

1) Је ли Вам ово све познато, и ако јесте, какве кораке мислите предузети, да се од овог огромног предузећа спасе за државу оно што се још може спасти?

2) Јесте ли вољни, да учините све што у Вашој моћи стоји, да се предузеће обнови у режији државе и да се омогући запослење оним хиљадама радника који чекају на то пуних шест година?

3) Шта мислите предузети да се изнађу кривци (државни чиновници), који су несавесним радом помогли да држава претрпи овако огромну штету и јесте ли вољни предати их суду да се према њима поступи по закону?

Молим, да ми на ово питање одговорите усмено или писмено, како за потребно нађете.“

Господо сенатори, ја сам врло задовољан и сенатору г. Поповићу захвалан што ми је дао могућност да о овоме питању, о коме сам обавестио Народну скупштину пре пет месеци, могу да обавестим и Сенат. „Криваја“ је шумско-индустријско предузеће о коме се у Краљевини Југославији највише говорило последњих петнаест година. Она претставља једно болно питање шумске привреде у Босни. Често су се дизали гласови протеста на рад тога предузећа, и сенатор г. Поповић је интервенисао и лично код разних министара, што се изаката види, а исто тако и преко Народног претставништва упозоравао, да се у том предузећу неправилно ради. „Криваја“ је, као и многа шумска предузећа Босне, остатак нарочите експлоатације, из доба бивше Аустро-угарске; један начин експлоатације, који је свакако био штетан по интересе шумске привреде, а штетан и по интересе државних финансија. Али је, господо, то био један уговорни однос и тај уговорни однос морала је држава да толерира дотле, док није наступио моменат да се уговор од стране државе откаже. Године 1929, кад се већ осећало да ће на дрвном тржишту наступити криза, г. директор предузећа „Криваје“, Регенштрајф, почео је да прави тешкоће државној администрацији ради реализовања уговорних обавеза. И свакако је то чинио због тога, што је желео да на тај начин не ступи ни у какве обавезе у погледу сечних прелиминара, у погледу израђивања дрвета, јер у наступу кризе дрвна индустрија морала је извесно време да ради са штетом, али је пре тога радила и са великом добити. Министар шума и рудника, видећи да „Криваја“ не извршује потпуно своје уговорне обавезе, разрешио је 11 јула 1934 године, уговор са „Кривајом“, на основу § 1 Закона о давању олакшица дрвној индустрији, у коме стоји: да се уговор може разрешити према свакој фирми која не буде потпуно испуњавала своје уговорне обавезе; а исто тако и на основи

једне тачке самог уговора, у којој је стипулисано: да се уговор може разрешити, ако предузеће обустави пословање. То разрешење уговора од стране државе, односно дотичног Министра шума и рудника, предузеће је напало својом тужбом код редовног суда у Сарајеву, и то питање, господо сенатори, још није решено. Међутим, посматрајући толико дуговање предузећа „Криваје“ према држави, које не износи 150 милиона динара, али, по рачуну Министарства шума и рудника, оно се пење до 70 милиона динара, ја сам сматрао за потребно да тражим од суда отварање стечаја. И Окружни суд у Сарајеву, на дан 21 марта 1936 године, донео је решење о отварању стечаја фирми „Криваја“. То решење Окружног суда постало је извршно пресудом Апелационог суда. Има у уговору са фирмом „Криваја“ и једна тачка која говори: да се и у случају отварања стечаја једној фирми уговор може одмах разрешити. Пошто је решење о разрешењу уговора мога претходника из 1934 године било судски нападнуто, ја сам се послужио и другом тачком уговора, и на основи правомоћног отвореног стечаја донео још једно решење да се уговор има разрешити. Како ће, господо сенатори, испасти питање тужбе фирме „Криваја“ према држави у погледу разрешења уговора и у погледу њених отштетних захтева који износе велике милионске своте, — то ја не могу данас рећи, јер то је ствар суда. Али, господо, могу вам рећи ово: да, с обзиром на огромно подручје где је фирма „Криваја“ вршила експлоатацију по својим сиромашним мештанима, — ја сам, господо, проучивши то питање, донео решење: да се не чека судска пресуда о исходу тужбе, него да се настави са пословањем у режији, и да се на тај начин омогући да се она дрвна маса, која би са старошћу својом дефинитивно пропала, искористи, а у исто време да се омогући оном сиромашном становништву да дође својим радом до зараде.

То кретање режијског пословања било је у почетку доста слабо. Секло се 50.000 кубика четинастог балвана и рудокопног дрвета, 70.000 просторних метара буковог огревног дрвета и 40.000 ком. борових жељезничких прагова. Ја сам у прошлој години, господо, повећао то режиско пословање на 123.000 кубика четинастих балвана и рудокопног дрвета, 50.000 просторних метара буковог огревног дрвета, 40.000 ком. борових жељезничких прагова, 5.000 ком. телеграфских стубова, 7.000 ком. мосница. У овој години 1937/38 израдило се 209.000 мет. кубних јелових и оморових балвана, 14.000 мет. кубних борових балвана, 161.500 просторних метара буковог огревног дрвета и 40.000 ком. борових жељезничких прагова.

Као што видите господо, режијско пословање у погледу рада у самој шуми може се рећи да је приближно достигло ону количину коју је „Криваја“ секла, само са том разликом што тамо где државна режија данас ради, тамо се види подмладак и обезбеђење егзистенције шуме за будућност, док је после рада и експлоатације „Криваје“ остала пуштош и голет.

Моја нова настојања у шумској политици иду затим, господо, да се стане једаред са том девастацијом наших шума и са том тако званом колонијалном експлоатацијом великих фирми и да се пређе на онај рационалан начин експлоатације који истовремено вадећи извесну количину из шуме има одмах да јој обезбеди и подмлађивање тако да

постоји у будућности један стални континуитет могућности експлоатације.

Господо, очекујући да ће питање стечаја и имовине стечајне масе бити једнога дана ликвидирано, ја сам предложио у Финансијском закону за 1937/38 год., у чл. 81 тач. 13, овлашћење, да Министарство шума и рудника може путем државног шумског предузећа „Шипада“, на јавној продаји откупити сву покретну и непокретну имовину „Криваје“. Ја сам, господо сенатори, то овлашћење искористио и могу вам рећи, да је читав покретна и непокретна имовина „Криваје“ откупљена од стране „Шипада“ и то на четири лицитације.

На првој лицитацији од 28 јануара 1937 год. у Завидовићима откупљена је општа стечајна маса „Криваје“, у коју долазе: возни парк, алат у железничкој радионици, алат у ложионицама, инвентарни предмети ложионица и станица крилних пруга, инвентарни предмети канцеларије одржавања пруга у Олову, телефонски вод крилних пруга, ситан инвентар, залиха експлозивног материјала, залиха ситног колосечног матријала, разни потрошни материјал, старо железно, шине накрнадних колосека, шине шумских жељезничких крила и неуграђене шине, за суму од 1.900.000.— динара.

На лицитацији од 11 марта 1937 год., одржаној у Олову, купљене су зграде стечајне масе „Криваје“, које се налазе на државном земљишту, а око којих се води спор „Криваје“ и државе, с тим, да се куповина депонује до окончања спора, за суму од 100.000.— динара.

На лицитацији од 24 и 25 јуна 1937 год. код Среског суда у Жепчу купљен је возни парк стечајне масе „Криваје“, и то: 15 комада локомотива, две моторне трезине, 5 комада покривених теретних кола, 19 комада теретних кола са оградом, 9 комада путничких кола, 194 комада трукс кола са кочицом, 204 комада трукс кола без кочица, — за укупну суму од 1.973.000.— динара.

И најзад на лицитацији од 31 јула 1937 године у Завидовићима купљене су све некретнине заједно са припатцима (стругара, све зграде и постројења у Завидовићима) за суму од 8.508.842.— динара.

Према томе, целокупна покретна и непокретна имовина „Криваје“ откупљена је од стране Министарства шума и рудника путем Шипада за суму од 12.481.842.— динара. На овај начин, господо сенатори, учињен је један велики корак за омогућење рада у оном крају.

Ја сам дужан, господо сенатори, да вас упознам са мојим даљим намерама у овом питању, јер желим да од ове јесени почне да ради стругара у Завидовићима и да настави сва она пословања која су и раније вршена. Зато сам одредио већ пре неколико месеци једну стручну комисију, која је извршила процену целокупне државне масе на терену и сада се довршава израда елабората за почињање рада стругаре у Завидовићима на тај начин, што ће се сваке године сећи одређена количина дрвне масе, али која ће бити стално приближно иста, те да се заведе један начин трајног господарења у тим шумама. Раније, како сам рекао, био је случај да су се састављали експлоатациони планови за 20 година и имала се посећи целокупна дрвна маса, а шта ће бити после 20 година, о томе нико није водио рачуна. Како је основни принцип шумарске политике трајност шумског господарења, то сам наредио да се са изразом експлоатационог

плана за ово подручје престане и да се изради привредни план који ће обезбедити трајно господарење.

То је данас фактично стање и ја вам могу рећи да се са ликвидацијом „Криваје“ ликвидира једно болно питање наше опште шумске привреде.

Овде се, господе сенатори, пита: да ли ми је све ово познато што г. сенатор у свом питању износи и какве кораке мислим предузети, да се од овог огромног предузећа спасе оно што се још може спасти. Све ми је, господе сенатори, било познато, ја сам о том већ говорио и ја сам предузео све мере да спасем за државу оно што се спасти могло.

На друго питање, господе сенатори, да ли сам вољан учинити све да предузеће почне радити у државној режији, ја сам вам, господе сенатори, већ рекао, да сам вољан учинити све, да се већ у државној режији ради и да ће се од ове јесени још интензивније радити, пошто смо сва постројења купили.

Што се тиче трећег питања што мислим предузети, да се изнађу кривци — државни чиновници, — који су несавесним радом помогли да држава претрпи овако огромну штету, и јесам ли вољан предати их суду, да се према њима поступи по закону, ја вам могу рећи, господе сенатори, да су ти чиновници, за које се утврдило анкетном комисијом да су вршили злоупотребе, кажњени и да данас не постоји више у државној служби ниједан чиновник кога бих могао предати суду за некоректан рад у погледу овога предузећа, а ако се подигнутом тужбом од стране „Криваје“ буде установило судским путем, да је још који чиновник одговоран, онда вам господе сенатори, дајем реч, да ћу немилосрдно прогонити таквог чиновника. (Одобравање и плескање).

Претседник др. Желимир Мажуранић: Молим г. сенатора да се изјасни, да ли је задовољан са одговором г. Министра шума и рудника?

Матеја Поповић: Господе сенатори, ја сам ово питање поднео још у децембру прошле године и зато је оно постало сада мало несавремено. Ја сам мислио да поднесем интерпелацију у овој ствари, али се онда није одговарало на интерпелације, па сам зато одлучио да поднесем ово питање у нади, да ћу пре добити одговор. Међутим ово је питање, као што сте чули, расправљано опширно поводом једне интерпелације у Народној скупштини. Ја, господе сенатори, могу бити задовољан са одговором г. Министра и могу да му захвалим са овога места за све оно што је предузео у погледу тога предузећа, да се једанпут ова жалосна афера сврши а нарочито сам задовољан са оваквим одговором Господина Министра, да је све свршено онако како се најбоље могло свршити. Ликвидација се приводи крају и, како је изјавио г. Министар, и сам квантум грађевног материјала попеће се на ону висину, који је израђиван за време најбољих година просперитета шумске индустрије. Но на ту страну ове ствари ја се нећу много освртати, него ћу овом приликом учинити друге напомене.

Дакле, господе сенатори, као што је г. Министар напоменуо из мог питања, ја сам већ пре 10—11 година у Народној скупштини предузео кораке у том погледу, јер сам видио, да се напак ради и тражио сам све могуће путеве и начине

да се оваквом раду једанпут стане на пут. Нажалост, господе сенатори, ја нисам успео, а моја предвиђања показала су се сасвим тачна, јер смо видели да је дошло до краха овог великог предузећа. (Један глас: Али онда нисте били у Независном клубу!) Ја сам био уз владу, коју сам помагао, па сам предузео кораке и код других министара, али је све било узалуд, јер нисам могао успети.

Ја се не слажем са г. Министром само у суми, јер је Министар рекао да је штета свега 70 милиона динара. Можда је то само ефективна штета, али ту се морају узети у обзир и сви они други губитци који су настали за време те кризе, нарочито губитци од такса за дрво и шумске глобе итд. Мени су стручњаци, који су то питање проучавали, казали да државна штета износи око 150 милиона динара. Ако је тачно ово што нам је овде Господин Министар казао, ја немам ништа против тога ако је штета за државу мања него што сам ја мислио. Али тај Регенштрајф био је фаталан за ово предузеће. Он је пре бегства дигао зајам од Енглеца у суми од 90 милиона и са тим новцем је побегао у Аустрију. Већ унапред је прибавио аустријско држављанство, а имао је и наше држављанство. И када су наше власти тражиле да он буде издат нашим властима и да се стави под суд, он је казао да је држављанин аустријски, и на томе је остало.

Изгледа да се тај господин није само на томе задржао што је оштетио државну касу, са оволиким сумама, него, као што сте чули из одговора Господина Министра шума, он још тражи и отштету од државе, и то ако сам ја добро информисан, у суми око 90,000.000.— динара, и тај се спор води код надлежног суда. Господе, ја сам међу онима који много верују судовима као јединим установама где човек може са потпуним поверењем да се обрати, али сам чуо овом приликом, а по овој ствари, да тај суд који води овај спор није на достојној писини. И ја хоћу овом приликом да упозорим Господина Министра шума да четвере очи отвори и да ни под којим условима не допусти да држава и ову огромну штету претрпи и да буде осуђена. Треба све кораке предузети да се то онемогући. Ако се нема поверења у овај суд, нека се за ову ствар делегира други суд да је он сврши, јер је доста штете нанесено држави у ствари „Криваје“, па није потребно да се и нова штета чини. Ја имам поверење у Господина Министра да ће он учинити све оно што може учинити и што му на расположењу стоји.

Имам да изјавим још и ово. Није мене зачуло што је овако опљачкао државу један Регенштрајф, јер он није ни дошао у нашу земљу да нас усрећи, него да напуни своје џепове. Али ми је криво на наше људе, на оне наше државне чиновнике, који су јели државни хлеб а у исто време заједно са њим опљачкали државу. И кад не можемо ништа томе Регенштрајфу, јер он има два држављанства, као што сам већ казао, онда мислим да би било време да се већ једном стане на пут овим нашим малим Регенштрајфима којих још много и много има.

Господе, ми смо видели да са досадашњим средствима и са досадашњим прописима није било могуће сузбити ту корупцију. Ја се сећам да је је-

дан господин министар без портфеља на једном политичком збору тврдио да је корупција сасвим престала, чак да је нестало и саме речи корупција из употребе. Али, господо, нажа- лост, није тако. Да је то тако, ја бих му први био захвалан. Корупција се врши од стварања ове на- ше државе па и данас. То је могао увидети сваки који је објективно пратио рад свију влада и свих режима. Јер она се не врши увек кривицом једне владе или једнога режима, него се врши криви- цом самога времена у коме се налазимо и врши се кроз разне канале и на разне начине, а из раз- них узрока не може увек да изађе на површину и не може све да се дозна, али будите уверени да ћемо, као што данас сазнајемо за разне афере из ранијег времена, дознати и за ове афере, које се данас догађају.

Несрећа је, господо, што је у свим тим афе- рама резултат исти. Никада се не пронађе кривац, а све пуца по државној каси, па наравно и по на- родним леђима. Ето, на пример, афера Турн-Так- сис протезала се од 1922 године све до пре неко- лико месеци и на крају крајева шта је било? Ни- шта. Нико није крив. Имање је било процењено, ако се не варам, на 200 милиона динара. Држава је рачунала да је то њезино, а сада је испало да није њено. Па афера Нашице, где опет нико није крив; затим „Криваја”, па опет нема кривца. По- том велика афера код грађења железница, где се такође кривац не може да пронађе. Води се ис- трага, суд испитује, али нема кривца. Па ту скоро „Техничка унија”, која се појавила, а која је по писању новина имала да поклопи босанске руд- нике, то највеће наше државно благо. То је писа- ло у новинама, а ја не знам да ли је то тачно. (Министар шума и рудника **Ђура Јанковић**: Ни- је био ни покушај! — **Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова др. Ми- лан Стојадиновић**: Али смо „Техничку Унију” уништили!) Па кријумчарење сахарином, као и афера железничара. (Министар саобраћаја **др. Мехмед Спахо**: Железничари су осуђени!) То је ситно према оним великим аферама, али је резул- тат увек исти, сем оних који су овде осуђени, као што рече министар саобраћаја г. др. Спахо. Афере велике, „сви поштени а пара нема”.

Господо сенатори, све је ово доказ да постоји корупција, која је као што из историје знамо, пот- копала темеље и уништила и велико римско цар- ство. Тек када је завладала корупција у њему, про- пало је то царство. Пошто се не може ни код нас корупција сузбити досадашњим средствима, значи да је то болест којој треба тражити неки други радикални лек. Може бити да ће неко рећи да је ово несавремено што ћу ја казати сада. Али, ја ипак ризикујем и хоћу да учиним једну сугестију, која би по мом мишљењу бар сузбила у будуће ту корупцију. Имамо један пример...

Претседник др. Желимир Мажуранић: Молим господина сенатора, да скрати, јер је већ давно прошло време.

Матеја Поповић: Бићу одмах готов. Када је наша држава дошла у опасност од разорних еле- мената, ми смо донели закон о заштити државе и организовали посебан Суд за заштиту државе, који је добро делао и сузбијао те разорне елемен- те. По мом мишљењу, господо, држава је у стал- ној опасности и од корупције. Лек би био исти,

т. ј. донети посебан закон и организовати посе- бан суд за заштиту државе од корупционаша, макар за оне из садашњости и будућности, ако већ не можемо ништа онима који су у прошлости наопако радили.

Ја сам сличан предлог учинио пре 10 година у Народној скупштини приликом једне велике афе- ре и ондашњег Министра финансија молио да пред- ложи Скупштини закон са оштрим казнама за ко- рупционаше. Ондашњи Министар финансија од- говорио је да постоје строги прописи и да посто- ји могућност за сузбијање свих афера. Ја међу- тим ни после 11 година нисам променио то своје мишљење у овој ствари, јер остајем при томе, да се корупција не може сузбити досадашњим про- писима и средствима и овом сугестијом чиним опет оно што сам учинио пре 11 година.

Ја ово рекох, а меродавни, ако озбиљно мисле да искорене корупцију, нека промисле о овоме ту- гаљивом питању, које се протеже скоро пуних двадесет година и у корену подрива и подгриза државни организам.

Ја морам завршити јер немам више ни права да говорим.

Претседник др. Желимир Мажуранић: Госпо- до сенатори, прелазимо на дневни ред. На дневном реду је избор Одбора за проучавање законског предлога сенатора г. г. Ивана Хрибара и другова о личним именима.

Господо, досада је Претседништву достављена само једна листа, која има довољан број потписа и према томе ми ћемо у смислу члана 18 Послов- ника гласати о тој листи аklamацијом. Предлог за ту листу гласи (чита): „Част нам је поднети Сена- ту следећу листу за избор Одбора за проучавање законског предлога Сенатора г. г. Ивана Хрибара и другова о личним именима и то предлажемо:

За чланове г. г. сенаторе: Ивана Хрибара, Дра- гослава Ђорђевића, Франа Кукуљевић-Сакцинског, Османа Виловића, Ватрослава Цањугу, Милоша Цукавца, Павла Вујића, др. Васу Глушца, др. Уро- ша Круља, др. Саву Љубибратића, др. Богдана Га- вриловића; а за заменике г. г. сенаторе: др. Јоси- па Шиловића, Стевана Михалцића, Асима Алибего- вића, др. Георга Грасла, Михаила Ђурића, Франа Смодеја, Иву Вранића, др. Гргу Анђелиновића, Је- ремију Живановића, Војислава Протића, Светозара Томића.

10 јула 1937 год.

Београд.

ПРЕДЛАГАЧИ:

Др. Храсница, с. р.
Осман Виловић, с. р.
Антун Видаковић, с. р.
Вид Ђуретек, с. р.
Рад. Дунић, с. р.
М. Л. Поповић, с. р.
Матеја Поповић, с. р.“

Прима ли се ова листа са аklamацијом? (При- ма се). Објављујем да су са аklamацијом изабрана речена господа за чланове односно за заменике Одбора за проучавање предлога Закона сенатора г. г. Ивана Хрибара и другова о личним именима.

Молим изабрану г. г. сенаторе да се одмах са- стану, конституишу и о том известе Претсед- ништво.

Господо сенатори, имам да учиним једно са-редом: Избор Одбора за проучавање Законског општење. Управо сам примио писмено обавештење од стране Народне скупштине да је тамо изгласан Законски предлог о иступима. Пошто је дневни ред исцрпљен, то ћу са Вашом приволом, ову данашњу седницу закључити, а наредну заказујем за уторак 13 о. м. у 11 сати пре подне са следећим дневним предлога о иступима. Прима ли Сенат овај дневни ред? (Прима се).

Пошто Сенат прима, данашњу седницу закључујем.

Седница је закључена у 12,15 часова.
